

リトアニアとポーランドを訪ねて

Ⅱ ポーランド編

戦争の跡をみて、今を考える

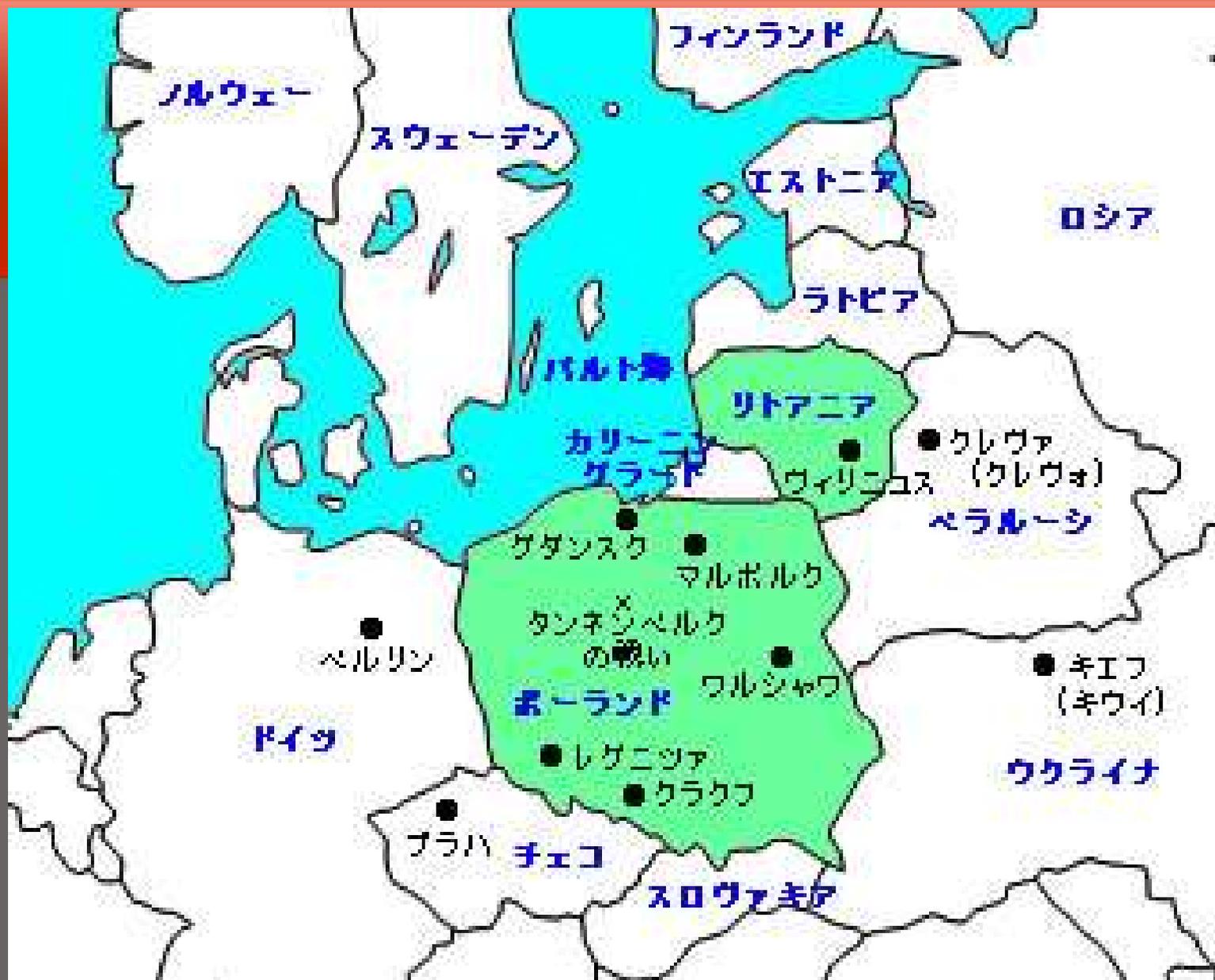
2025年7月
栗又 衛

Ⅱ ポーランド

1 ウクライナの隣国

- ① 人口は、3768万人。
- ② 32万2575km²キロ。日本の5分の4。
- ③ 民族・文化 ポーランド人97%。スラブ系。
○ ポーランド語。
- ④ 宗教 ローマ・カトリック88%。
- ⑤ ポーランド共和国。10世紀に王国成立。
○ 4回の分割。
○ 1918年独立。1989年民主化。

2 首都ワルシャワ

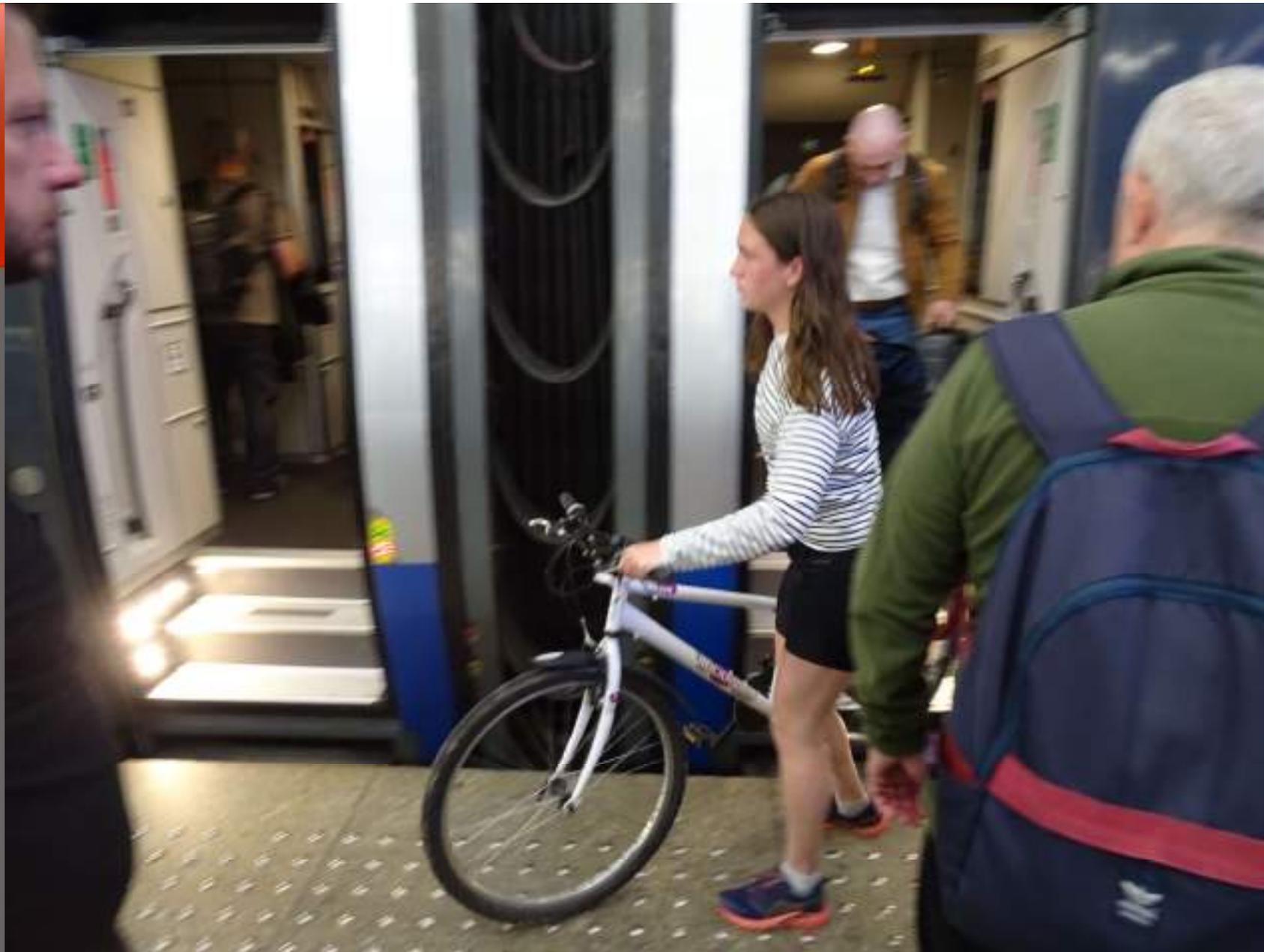

2 ナチスドイツの占領期

ゲットー英雄の碑

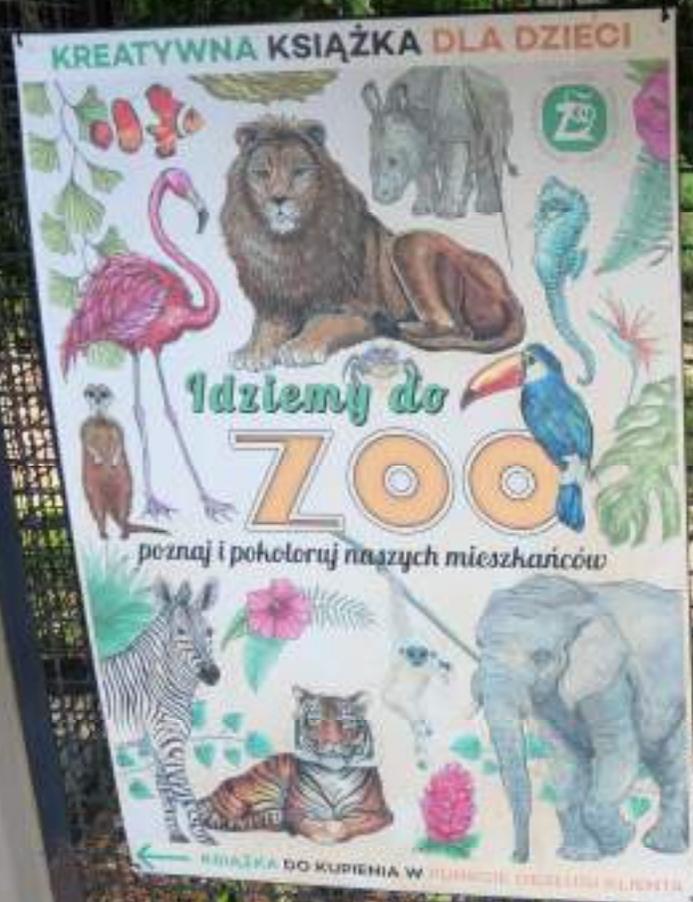
ワルシャワ蜂起記念碑

ユダヤ人を救った動物園 ワルシャワ動物園

Historia Wotzshing's Arb

Wotzshing's Arboretum was founded in 1852 by Dr. J. W. Wotzshing, a prominent physician and naturalist. The arboretum was established on a plot of land near the city of Wotzshing, and it has since become a major attraction for visitors. The arboretum is home to a wide variety of plants and animals, and it is a popular destination for those interested in nature and history.

The arboretum was founded in 1852 by Dr. J. W. Wotzshing, a prominent physician and naturalist. The arboretum was established on a plot of land near the city of Wotzshing, and it has since become a major attraction for visitors. The arboretum is home to a wide variety of plants and animals, and it is a popular destination for those interested in nature and history.

The arboretum was founded in 1852 by Dr. J. W. Wotzshing, a prominent physician and naturalist. The arboretum was established on a plot of land near the city of Wotzshing, and it has since become a major attraction for visitors. The arboretum is home to a wide variety of plants and animals, and it is a popular destination for those interested in nature and history.

The arboretum was founded in 1852 by Dr. J. W. Wotzshing, a prominent physician and naturalist. The arboretum was established on a plot of land near the city of Wotzshing, and it has since become a major attraction for visitors. The arboretum is home to a wide variety of plants and animals, and it is a popular destination for those interested in nature and history.

ワルシャワ蜂起記念館

3 ウクライナ避難民と

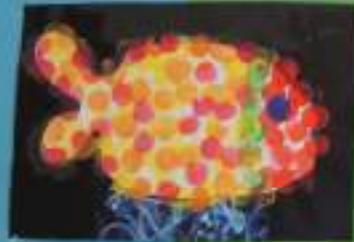

PLASTYKA

PRACOWNIA
PLASTYCZNA

Kopciuszek
udowodnił,
że istnieje magia
odwrotny pęd.

AMIĘTAJ
DANE GOŁWIA III

JAPONIA NAS INSPIRUJE

Nozaki Gogo Wakakusa
14.12.2004 - 14.12.2004

Prvičinsko razredno učencev, ki so se vključili v projekt, je bilo 12. Vsi učenci so bili zelo zainteresirani za projekt in so se vključili v vse aktivnosti. Projekt je bil zelo uspešen in učenci so se zelo naučili o kulturi Japonske. Projekt je bil zelo zanimiv in učenci so se zelo naučili o kulturi Japonske. Projekt je bil zelo zanimiv in učenci so se zelo naučili o kulturi Japonske.

Projekt je bil zelo zanimiv in učenci so se zelo naučili o kulturi Japonske. Projekt je bil zelo zanimiv in učenci so se zelo naučili o kulturi Japonske.

Projekt izvedeno

Projekt je bil izveden v obliki delavnic, ki so bile namenjene učencem in učiteljicam. Projekt je bil izveden v obliki delavnic, ki so bile namenjene učencem in učiteljicam.

Japonia nas inspiruje

Projekt je bil izveden v obliki delavnic, ki so bile namenjene učencem in učiteljicam. Projekt je bil izveden v obliki delavnic, ki so bile namenjene učencem in učiteljicam.

Projekt je bil izveden v obliki delavnic, ki so bile namenjene učencem in učiteljicam. Projekt je bil izveden v obliki delavnic, ki so bile namenjene učencem in učiteljicam.

Projekt je bil izveden v obliki delavnic, ki so bile namenjene učencem in učiteljicam. Projekt je bil izveden v obliki delavnic, ki so bile namenjene učencem in učiteljicam.

Monika Grajda-Widulińska
KURATOR WYSTAWY

"Wystawa Japonia nas inspiruje nabrała kształtu od roku. Na początku był zachwył nad precyzyjnymi rysunkami postaci z anime. Pojawiła się myśl, by je docenić i wyeksponować. Zabela i Julia wypełniały swoje szkicowniki kolejnymi postaciami, jednak nie wyobrażały sobie, że kartki z rysunkami zostaną wyrwane i wyeksponowane oddzielnie. To było pierwsze wywołanie w trakcie przygotowań do wystawy. Zuzanna i Iza na zajęciach wykonywały elementy do strojów, składały papierowe figurki, a przejęciem opowiadały o swoich kolejnych projektach stylizacyjnych. To była nagła myśl, by obok rysunków i malarstwa wyeksponować kolejne prace, tym razem przestrzenne. Dziewczyny wcale nie się nie znały, połączyła je wspólna pasja."

Dzięki udziałowi w wernisazu pani Ryotaro Sakamoto, mamy okazję do naszej, przez współczesnej wystawy, dotrzeć sztukę tradycyjną.

Wystawa to nie tylko prezentacja obiektów, to także rola kuratora, który zbiera pomysły, układa je w całość, ruczym nadzieję, że ostateczny wynik zaciekał nie tylko miłośników twórczości naszych wychowanków, ale także każdą osobę, która widząc efekt końcowy, będzie chciała dowiedzieć się czegoś więcej o autorach prac i o tym, co robimy na zajęciach w PMDK."

Ryotaro Sakamoto
GOŚĆ SPECJALNY WERNISAZU

Dyrektor Warsztatowej Szkoły Języka Japońskiego. Promuje sztukę, muzykę i kulturę Japonii w Polsce i za granicą. Podczas wernisazu - poprowadzi pokaz kaligrafii japońskiej, kaligrafując znak roku węże oraz rysunki zwierząt.

Japonia nas inspiruje

WYSTAWA PRAC

Julii Baranowskiej
Izabeli Grabczak
Zuzanny Mętrak
Izy Wierzchowskiej

GALERIA PMDK

w Otwocku

16.01.2025

21.02.2025

Isabella Grabczak

Isabella od kilku lat uczęszcza na zajęcia w pracowni Sztuki Pięknej - Mosaicz Grajdy-Widulskiej. Na początku realizowała prace plastyczne w wielu technikach takich jak malarstwo, rysunek czy rzeźba ceramiczna. Młodość do Japonii zaczęła się od oglądania anime i czytania mangi. Potem pojawiła się chęć nauki języka japońskiego. Na początku Isabella korzystała z aplikacji, od września 2023 roku uczęszcza na zajęcia online. Pogłębia swoje zainteresowania, doskonali umiejętności rysunkowe. Z animacją planuje związać swoją przyszłość - pod tym kątem będzie wybierała szkołę średnią. Jej marzeniem jest podróż do Japonii.

Julia Baranowska

Jest uczennicą VII klasy Szkoły Podstawowej nr 12 w Chocimiu. Od zawsze jej pasją było tworzenie. Uczęszcza na zajęcia Sztuki Pięknej i Ceramiki w pracowni Moniki Grajdy-Widulskiej. Najczęściej realizuje tematy związane z fauną i florą, a od roku interesuje się tematyką związaną z postaciami z anime i gier.

Iza Wieczorkowska

Uczęszcza do drugiej klasy technikum w Warszawie o profilu technik stylisty. Szczerze interesuje się od początku edukacji w szkole średniej, cosplayem od około siedmiu lat. W wolnym czasie głównie gra w gry rytmiczne, ogląda filmy i seriale oraz dużo czyta.

Zuzanna Mętrak

Jest uczennicą technikum w klasie o profilu technik stylisty. Modą i kulturą japońską interesuje się od dziecka. Z radością przyjęła zaproszenie do udziału w wystawie „Japonia nas inspiruje”.

Cosplayem interesuje się od około siedmiu lat. W wolnym czasie głównie szyje, maluje, rysuje i tworzy elementy plastyczne do swoich projektów.

新年賀禮

龍
年

4 古都クラクフ

ワルシャワ旧市街

5 ユダヤ人迫害 ——ゲッターと強制収容所

クラクフのユダヤ人街（戦前）
カジミエシュ地区

...swia teren dawnego getta w krakowskiej dzielnicy Podgórze
...go granic, a także wskazuje ważne miejsca na jego terenie.

...na i linie i fragmenty terenu getta historycznego. Wskazuje na jego granice „obozu wyjątkowego” – „obozu specjalnego”
...na terenie obrzeżnia „getta”. Wskazuje również lokalizację ważnych miejsc, takich jak: synagoga, budynek
...agrykultura i rzemieślniczy handel w tym czasie. Wskazuje również lokalizację przystanku tramwajowego i linii kolejowych w tym czasie.
...tych zmianach.

...na terenach należących do terenów getta historycznego z dużym stopniem w granice obozu specjalnego. Wskazuje na jego granice
...wskazuje” Żydów. Jest to teren wyjątkowo przeludniony i niebezpieczny. Wskazuje na teren wyjątkowo przeludniony i niebezpieczny
...ze Żydami na terenach należących do terenów getta historycznego. Wskazuje na teren wyjątkowo przeludniony i niebezpieczny
...z przeludnieniem, jako teren szczególny, który wymagał szczególnej opieki. Wskazuje na teren wyjątkowo przeludniony i niebezpieczny
...czekaj na niego – czekał, aż się pojawił w tym miejscu na długo. To także teren wyjątkowo przeludniony i niebezpieczny
...do swojego końca – oznacza koniec, że jeśli była przemoc, że była przemoc i przemoc, przemoc, przemoc.

...ows the area of the former ghetto in the Podgórze district of Kraków
...to its borders. It also indicates important places located in its confines.

...of the ghetto and a fragment of the Krakow ghetto wall. The map shows the "oboz wyjątkowy" "oboz specjalny"
...ghetto" was deliberately set apart. For some people, the fenced area of the wall was a refuge, a place where
...before this was done deliberately by the Nazis as a symbolic indication of the final fate of those imprisoned behind the wall. This
...was for this.

...the wall and gate, largely ignoring the status of several buildings, and the high walls. The high walls should have been
..."oboz wyjątkowy" of the Jews. It is a strong visual message addressed to the non-Jewish world, indicating to the other
..."oboz wyjątkowy" of the Jews. It is a strong visual message addressed to the non-Jewish world, indicating to the other
..."oboz wyjątkowy" of the Jews. It is a strong visual message addressed to the non-Jewish world, indicating to the other

クラクフのゲッター

Kraków

Apteka pod Orłem
Eagle Pharmacy
Kraków, Plac Solny 10

Apteka
Tadzia Parkisewicza
w Dępcach Krakowskich
Tadzia Parkisewicz's Pharmacy
in the Kraków Ghetto

← kasa
ticket office

TADEUSZ
PANKIEWICZ

1908-1993

WŁAŚCICIEL APTEKI „POD ORŁEM”

W tym miejscu, gdzie w latach 1941-1943
Niemcy utworzyli getto, niósł pomoc
heroicznie ratując Żydów

*Odznaczony medalem
Sprawiedliwy wśród Narodów Świata*

*Owner of the "Pod Orłem" pharmacy which operated
in the Jewish ghetto in Kraków at the time of German occupation of Poland
during World War II. His involvement in saving Jews lives was recognised
and he was honoured with the title
Righteous Among the Nations*

クラクフ・
ゲットーの
薬局

TADEUSZ PANIKWICZ
タデウシユ・パンキエウイチ
田村和子訳

APTEKA
W GETCIE
KRAKOWSKIM

大月書店

ゲッターの壁

シンドラー博物館

Robotnicy żydowscy pod Barbakanem w drodze do pracy;

ブワシュフ強制収容所跡 (クラクフ)

08 Szary Dom
The Grey House
לבית האפור

בשנת 1942, במסגרת תוכנית העבודה, הוקמו באתר שטח המעבדה ובתחום המגורים של פלשטין שני מחנות קטנים. המחנות נבנו על ידי פלשטין והיו מיועדים לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה. המחנות נקראו "הבית האפור" ו"הבית הלבן".

המחנה "הבית האפור" נבנה על ידי פלשטין והיה מיועד לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה. המחנה נקרא "הבית האפור" בגלל צבעו האפור.

המחנה "הבית הלבן" נבנה על ידי פלשטין והיה מיועד לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה. המחנה נקרא "הבית הלבן" בגלל צבעו הלבן.

המחנות היו מיועדים לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה. המחנות נבנו על ידי פלשטין והיו מיועדים לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה.

בשנת 1942, במסגרת תוכנית העבודה, הוקמו באתר שטח המעבדה ובתחום המגורים של פלשטין שני מחנות קטנים. המחנות נבנו על ידי פלשטין והיו מיועדים לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה.

The camp was built in 1942, as part of the work plan in the area of the laboratory and the living quarters of the staff. The camp was built by the staff and was intended for Jewish women who joined the "Haganah" and were forced to work in the laboratory.

המחנה נבנה בשנת 1942, במסגרת תוכנית העבודה, והיה מיועד לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה. המחנה נבנה על ידי פלשטין והיה מיועד לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה.

בשנת 1942, במסגרת תוכנית העבודה, הוקמו באתר שטח המעבדה ובתחום המגורים של פלשטין שני מחנות קטנים. המחנות נבנו על ידי פלשטין והיו מיועדים לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה.

In 1942, as part of the work plan in the area of the laboratory and the living quarters of the staff, two small camps were built by the staff. The camps were intended for Jewish women who joined the "Haganah" and were forced to work in the laboratory.

המחנות נבנו בשנת 1942, במסגרת תוכנית העבודה, והיו מיועדים לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה. המחנות נבנו על ידי פלשטין והיו מיועדים לנשים יהודיות שחברו ל"הגנה" ונאלצו לעבוד בשטח המעבדה.

6 アウシュビッツ強制収容所
ビルケナウ強制収容所
——絶滅収容所

アウシュビッツ強制収容所 (オシフィエンチム)

1940 roku w skład obozu wchodziło 20 przedwójkowych, w większości portowych lub
paradzielnia stawa Różowego węgla, SS zdecydowała o jego rozbudowie. Wiosną 1941
budowę 8 nowych piętrowych bloków (liczono nr. 4-7 oraz 15-18). Robotnikami także były
budynkami. Wszystkie dzięki pracy budowlane wykonywali więźniowie; kopali fundamenty
i worki z cementem, przewożąc łazidami żelaz i piasek. Wiele z nich zmarło wskazań obr
wielogodzinnej pracy lub zostało zabitych przez nadzorujących ich esenaunder i więźniów
"Kopania fundamentów pod blok nr 15", obraz namalowany w 1948 roku przez Władysława
H. Ambroży.

When the SS took over the former Polish garrison in 1940 they used the 20 most
the prisoners. As the number of inmates increased, the SS decided to enlarge
construction began of 8 new buildings (new Blocks 4-7, 15-17 and 18) and a sea
the work was done by prisoners rather than by constructive machinery. Super-
overseers (Kapos) who beat them at the slightest opportunity, they dug foundations
I cement, and pushed wheelbarrows full of gravel and sand. Many died in overwork.
painting "Laying the Foundations for Block 15" done in 1948 by a Polish Auschwitz survivor. Władysław

WYSIEDLANIE POLSKIEJ LUDNOŚCI Z ZAMOŚCZYNY, PRZEZNACZONEJ DLA NIEMIECKICH KOŁONISTÓW, 1942-1943.

WYSIEDLANIE POLSKIEJ LUDNOŚCI Z ZAMOŚCZYNY, PRZEZNACZONEJ DLA NIEMIECKICH KOŁONISTÓW, 1942-1943.
POLISH CIVILIANS BEING EXPELLED FROM THE ZAMOŚĆ REGION TO MAKE WAY FOR GERMAN SETTLERS, 1942-1943.

SOWIECCY JEŃCY WOJENNI, OKUPOWANE OBSZARY ZSRR,
SOVIET PRISONERS OF WAR IN THE GERMAN-OCCUPIED T

JEŃCOWY W PRUSZKOWIE, W KTÓRYM PRZED DEPORTACJĄ DO AUSCHWITZ WYMIANO POLSKA LUDNOŚĆ CYWILNĄ, ARESZTOWANĄ W TRAKCIE POWSTANIA WARSZAWSKIEGO W 1944 R.

JEŃCOWY W PRUSZKOWIE, W KTÓRYM PRZED DEPORTACJĄ DO AUSCHWITZ WYMIANO POLSKA LUDNOŚĆ CYWILNĄ, ARESZTOWANĄ W TRAKCIE POWSTANIA WARSZAWSKIEGO W 1944 R.
PRISONERS IN PRUSZKÓW, WHERE POLISH CIVILIANS ARRESTED DURING THE WARSAW UPRISING IN 1944 WERE HELD BEFORE BEING DEPORTED TO AUSCHWITZ.

WYSIEDLANIE ROMÓW Z TERENÓW OKUPOWANEJ POLSKI - SUŁKOWICE, 1943 R.
THE EXPULSION OF ROMA FROM OCCUPIED POLAND, - SUŁKOWICE

Informational display board with architectural diagrams and text.

Diagram 1	Diagram 2	Text Column 1	Text Column 2
		1. ...	2. ...
		3. ...	4. ...
		5. ...	6. ...
		7. ...	8. ...
		9. ...	10. ...

DE ...

ビルケナウ強制収容所
(オシフィエンチム)

ナチスの将校倶楽部跡
(オシフィエンチム)

EU 懐疑派 大統領当選 ポーランド 政権と対立必至

中欧ポーランドの大統領選挙の決選投票が1日に終わり、欧州連合(EU)に懐疑的な姿勢を取り、野党の右派政党が支持する歴史家のカール・ナブロッツ氏(52)が差額を制した。親EUのトウスク首相率いる政権と対立するのには必至で、難しい政権運営を強いられる。欧州で台頭する右翼勢力が勢いづく可能性もある。

選挙管理委員会によると、ナブロッツ氏の得票率は50・80%、親EU派で与党のラファウ・チャスコフスキ・ワルシャワ市長(53)は49・11%。

ナブロッツ氏を支援する右派政党「法と正義(PiS)」は、政権を担った2015〜2018年、司法やメディアへの介入など強権的な政治姿勢を強めてEUと対立。2019年に交代したトウスク政権は、EUとの関係改善を進めている。

ただ大統領は議会が可決した法案への拒否権を

1日、ポーランド大統領選挙の決選投票の出口調査が公表された後、笑顔を見せるナブロッツ氏。ロイター

決した法案への拒否権を行使し、PiS出身のドゥダ大統領は拒否権行使などで政権の改革を止めてきた。自国第一主義を掲

げ、トランプ米政権との関係強化を訴えるナブロッツ氏も、阻止する姿勢を継続するとみられる。

(ベルリン=吉野和寿)

イナ入りするなどして、欧州の支援での「結束」をアピールした。

一方で、自国最優先を掲げ、EUに批判的なハンガリーのオルバン首相らは、トランプ政権との連携強化を訴えるナブロッツ氏への支持を表明。独仏などで右翼勢力が勢いを伸ばす中、親EUのトウスク政権がつかずけば、自国第一主義を訴える欧州の右翼勢力が勢いづく可能性がある。

欧州の右派勢いづく可能性

ナブロッツ氏の大統領当選はトウスク政権の成否だけでなく、EU全体の政治にも影響する可能性がある。

トウスク氏はEU大統領に当たる前国会議長

議長を務めた経験もあり、親EU派の「代表格」で、ウクライナ支援にも積極的だ。PiS政権で悪化したドイツとの関係改善も進め、5月に独仏英の首脳とウクラ

ウクライナ侵略 難民の現場歩く

ルポライター 丸山美和さん

2白朝、起床しテレビをつけたアラは、大きなショックを受けていた。スクリーンには、ポーランド大統領選の開票結果が映し出されていた。

※ ※ ※
アラはウクライナ西側の大都市イバーノフリンキウ出身。国内の大学を卒業後、英語の教師として、ポーランド東部アシェミシンの公立学校に赴任し

その後ポーランド中部

のコンスキエに移りポーランド人男性と結婚。長男を出産し、英語教師を続けながら、ポーランドで20年以上暮らしてきた。ロシアに生まるウクライナ移民開始以来、ポー

新大統領にショック

ランドに到着した難民を助けたほか、自分の収入の中から支援物資を購入し、前線などへ届けてきた。

しかし時がたつこと

に、ポーランド人のウクライナ人へ対する偏見が

対してです」

1白はポーランドの大統領選挙で、極右政党の

アラ、ウクライナ・ヘイトの嵐の中で、ポーランドに引き寄せられるウクライナの人々、困難が待っている。と予想している。1白、ポーランド北東部ビャウォビエジャ(丸山美和撮影)

PiSから立候補したナブロツキ氏が当選した。選挙期間中、同氏は絶えずウクライナを支援。国民の中に激む反ウクライナ感情を刺激した。「ウ

クライナはポーランドの

財産を食いつぶしている

。ロシアは悪いが、ウ

クライナがロシアよりよ

いわけではない」反ウ

クライナで支持層獲得を

もくろんだ立候補者は、

ほかに2人もいた。

「選挙結果は私の心を

破壊しました。このプロ

パガンタに回帰した国民

が過半数も存在している

のです」

(ポーランド南部クラ

クフ在住)

おしまい